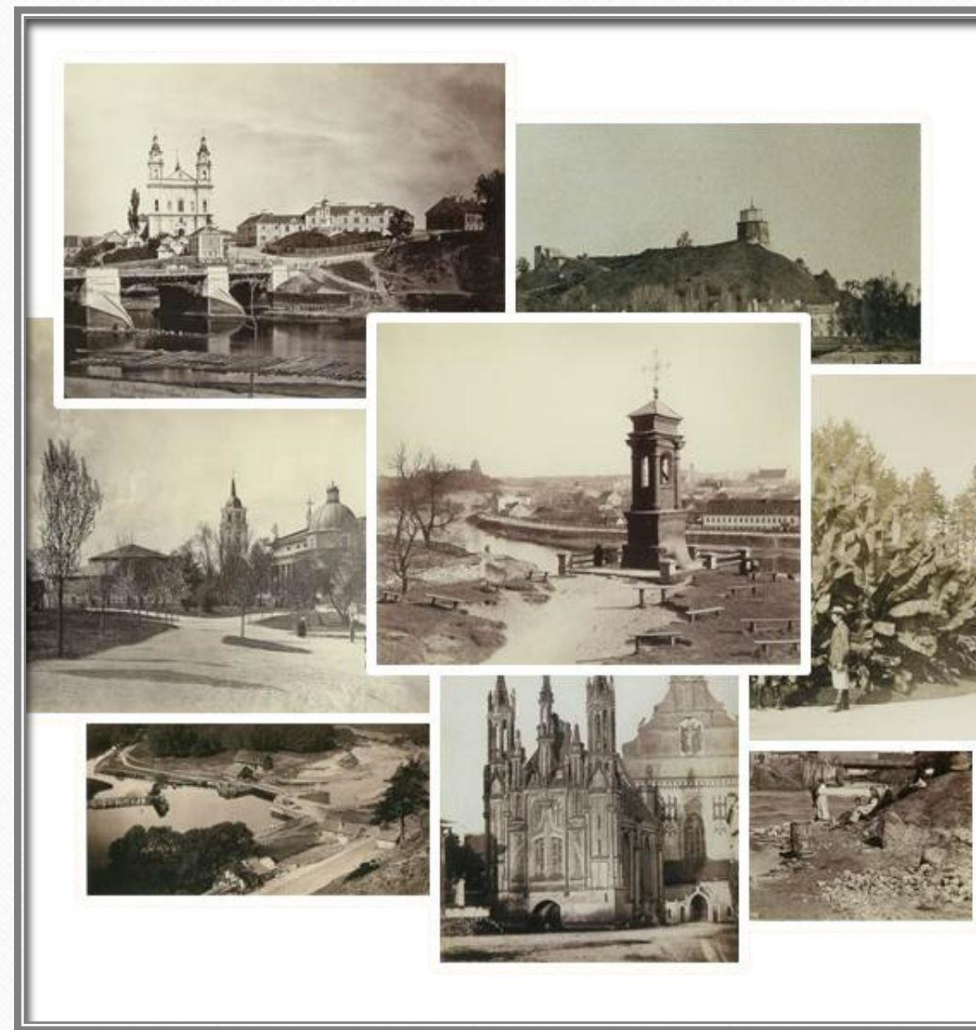

**Senieji Vilniaus fotografai:
1859-1915 m.**

Apie parodą

Senoji Vilniaus fotografija – tai fragmentiškas atspindys nutolusios, nebepakartojamos realybės. **Abdonas Korzonas, Albertas Sveikovskis, Vilhelmas Zacharčikas, Juozapas Čechavičius, Stanislavas Filiberas Fleris, Johanas Hiksa** ir kiti fotografai paliko įtaigių sudėtingo Vilniaus istorijos tarpsnio liudijimų – miesto vaizdų, architektūros paminklų, įvykių bei jų dalyvių fotodokumentų.

Virtualioje parodoje pristatomi XIX–XX a. pr. Vilniuje dirbusių fotografų vertingiausi kūriniai, suskaitmeninti iš senajai miesto fotografijai skirtų leidinių.

Abdonas Korzonas (Abdon Korzon, Korzun) (1824–1866)

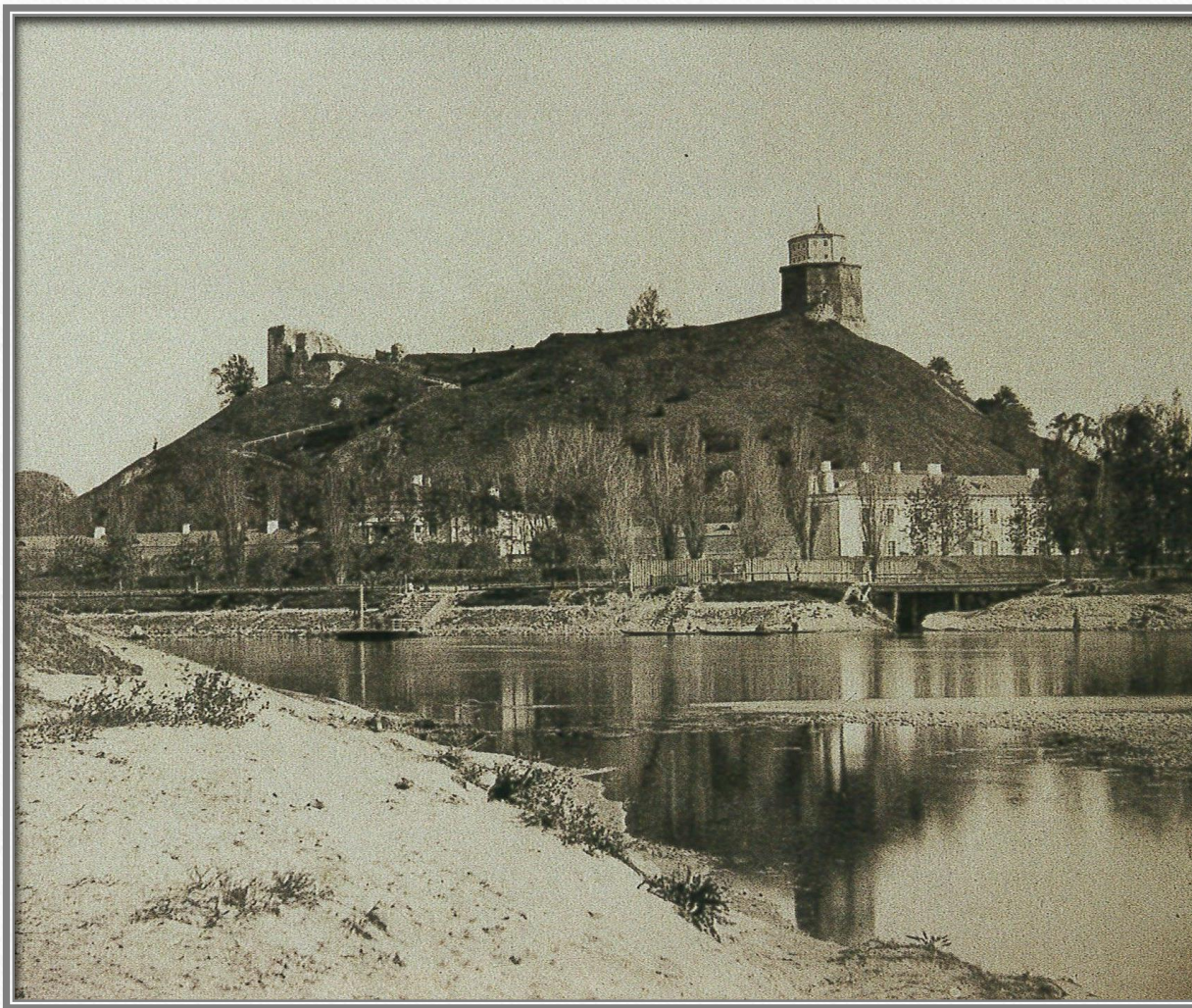
A. Korzonas gimė 1824 m. spalio 19 d. Raseinių apskrityje. 1848 m. baigė Slucko gimnaziją. Fotografijos mokėsi Paryžiuje. 1858–1863 m. gyveno Vilniuje. 1859 m. Didžiojoje gatvėje įsteigė fotoateljė. Teikė privačias fotografijos pamokas. Priklausė 1863 m. sukilimo Vilniaus miesto organizacijai. 1863 m. buvo ištremtas į Sibirą. Menininko fotoateljė buvo uždaryta, įranga ir fotografijos konfiskuotos. A. Korzonas mirė apie 1866 m. Rusijoje.

A. Korzonas pirmasis apie 1860 m. pradėjo fotografuoti Vilniaus miesto vaizdus. Jis buvo sumanęs sudaryti Vilniaus vaizdų albumą, kuriame turėjo būti istoriniai Vilniaus paminklai, bažnyčios, architektūros pastatai, apylinkių vaizdai. Yra išlikusios nuotraukos: *Pilies kalnas* (1860 m.), *Vilniaus panorama nuo Pilies kalno* (1860 m.), *Vilniaus panorama nuo Šnipiškių* (1860 m.), *Žvėrynas* (1860 m.), *Lukiškės nuo Tauro kalno*. Fotografas pirmasis 1860 m. užfiksavo miesto įvykį – geležinkelio tunelio statybą Paneriuose.

Vilniaus vaizdai

Abdonas Korzonas. Pilies kalnas.
1860 m. Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. – Vilnius,
2001, p. 57.

Abdonas Korzonas. Vilniaus panorama
nuo Pilies kalno. 1860 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 58.

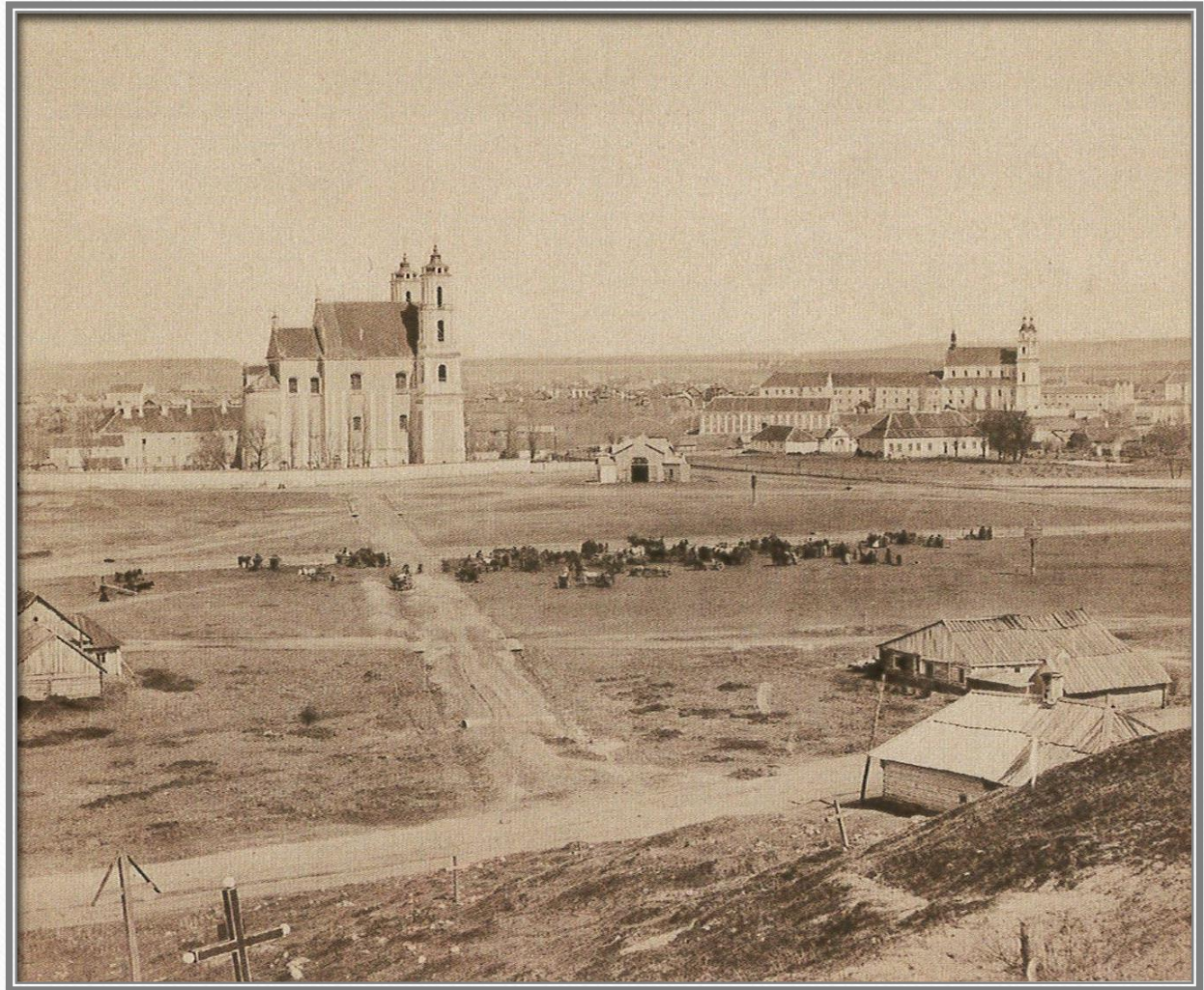

Abdonas Korzonas. Vilniaus panorama
nuo Šnipiškių. 1860 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 59.

Abdonas Korzonas. Lukiškės nuo Tauro kalno. 1860-1861 m. Nuotr. iš kn.: Tamošiūnienė, Ingrida. Šv. Jurgio prospektas: nuo vizijos iki tikrovės. – Vilnius, 2012. – Kn. 1: 1817–1875, p. 74.

Abdonas Korzonas. Žvėrynas. 1860 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. – Vilnius,
2001, p. 57.

Abdonas Korzonas. Geležinkelio tunelio
statyba Paneriuose. 1860 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 55.

Albertas Sveikovskis (Albert Swieykowski) (1829 m. – ?)

A. Sveikovskis į Vilnių atvyko iš Torno (dab. Torunė, Lenkija), tuo metu buvusio Prūsijos teritorijoje. Apie 1860 m. apsigyveno ir įsteigė fotoateljė Vokiečių gatvėje, Miulerio name. 1865 m. spalį A. Sveikovskis ateljė pardavė. Nuo 1866 m. gyveno ir dirbo Tuloje (Rusija). Fotografo mirties data ir vieta nežinoma.

A. Sveikovskis fotografavo Vilnių 1861–1866 m. Jo fotografijose – Katedra, Šv. Onos bažnyčia, Aušros Vartų koplyčia, 1862 m. perstatyta geležinkelio stotis, generalgubernatūra, kurioje nuo 1795 m. įsikūrė krašto administracija, miesto rotušė, XIX a. buvusi teatru. Fotografo panoramose atsiveria Paplaujos priemiestis, Neries ties Šnapiškėmis, Lukiškėmis ir Verkiais vaizdai. Menininkas išleido pirmąjį Lietuvoje fotografijų rinkinį „**Vilniaus albumas**“. Albumą sudarė iš 32 vaizdų susidedanti penkių dalių Vilniaus panorama (nuo Pilies kalno iki Šnapiškių koplyčios).

Vilniaus vaizdai

Albertas Sveikovskis. Vilniaus panorama.
1 dalis. 1865 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 61.

Albertas Sveikovskis. Vilniaus panorama.
5 dalis. 1865 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 65.

Albertas Sveikovskis. Vilniaus panorama
nuo Bufalo (dabar Tauro) kalno.

1861–1866 m. Nuotr. iš kn.:

Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 71.

Albertas Sveikovskis. Vilniaus Katedra.
1861–1866 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 66.

Albertas Sveikovskis. Aušros Vartų
koplyčia. 1861–1866 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 74.

Albertas Sveikovskis.
Generalgubernatūros rūmai
(dabar Lietuvos Respublikos
Prezidentūra). 1861–1866 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 68.

Albertas Sveikovskis. Miesto teatras
Vilniaus rotušės rūmuose. 1861–1866 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 69.

Albertas Sveikovskis. Vilniaus
geležinkelio stotis. 1862–1866 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 77.

Albertas Sveikovskis. Paplauja ir Užupis.
1861–1866 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 76.

Albertas Sveikovskis. Paplaujos
priemiestis ir Vizičių vienuolynas. 1 dalis.
1861–1866 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 80.

Albertas Sveikovskis. Paplaujos
priemiestis ir Misionierių vienuolynas.
2 dalis. 1861–1866 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 81.

Albertas Sveikovskis. Šv. Petro ir Povilo
bažnyčia. 1861–1866 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 83.

Albertas Sveikovskis. „Geležinė trobelė“
Rasų priemiestyje. 1861–1866 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 84.

Albertas Sveikovskis. Verkiai nuo
kairiojo Neries kranto. 1861–1866 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 85.

Albertas Sveikovskis. Šv. Kryžiaus
Atradimo bažnyčia Vilniaus Kalvarijose.
1861–1866 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 87.

Vilhelmas Zacharčikas

V. Zacharčikas 1865 m. į Vilnių atvyko iš Sankt Peterburgo. 1866–1870 m. dirbo Vilniaus astronomijos observatorijos fotografu. Apie 1866 m. pradėjo fotografuoti Vilnių. Priešingai negu kiti fotografai, V. Zacharčikas mažiau dėmesio skyrė chrestomatiniams miesto objektams. Fotografas atrado naują Vilnių – lygumų ir kalvų miestą su egzotiškais pavadinimais: Jeruzalė, Popinė, Saksų sala. Apie 1866 m. V. Zacharčikas sudarė „**Vilniaus albumą**“ („**Виленский альбом**“). Albumą sudaro 47 autorinės reprodukcijos ant specialiai rinkiniui spausdintų pasportų (su autoriaus pavarde, albumo ir fotografijos pavadinimais).

Vilniaus vaizdai

Vilhelmas Zacharčikas.

Vilnia ir Botanikos sodas Pilies kalno papėdėje. 1866 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 92.

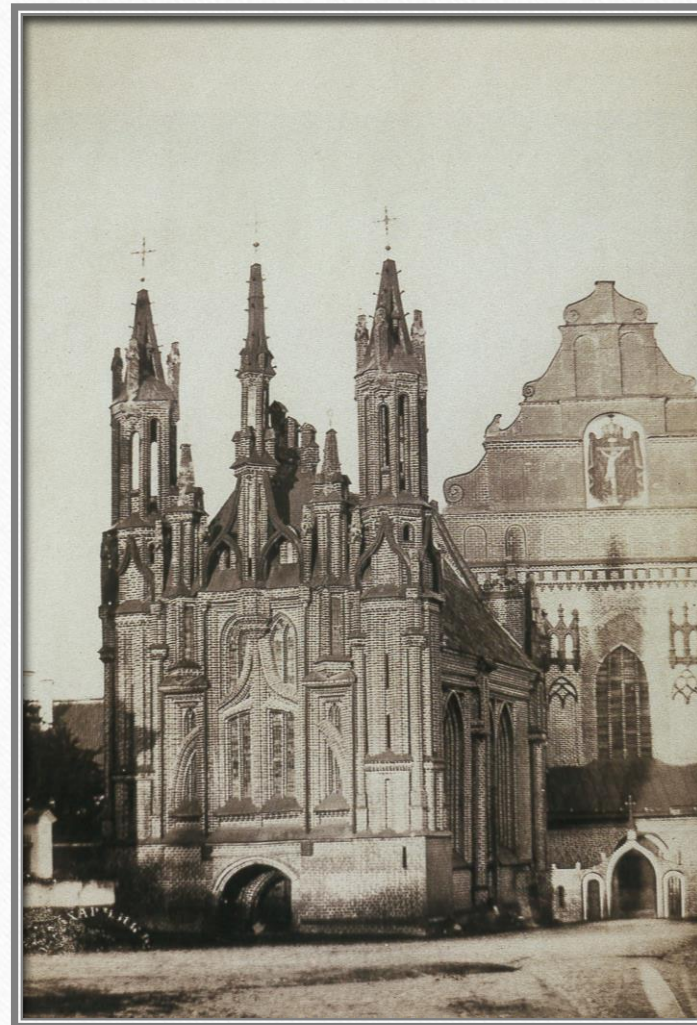

Vilhelmas Zacharčikas. Vilnia ties
Bernardinų sodu. 1866 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 94.

Vilhelmas Zacharčikas. Vilnia ties
Bernardinų sodu. 1866 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 94.

Vilhelmas Zacharčikas.
Generalgubernatūros rūmai. 1866 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 97.

Vilhelmas Zacharčikas.
Trijų Kryžių kalnas. 1866 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 93.

Vilhelmas Zacharčikas.
Vilniaus panorama nuo
Trijų Kryžių kalno. 1866 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 100.

Vilhelmas Zacharčikas.
Saksų sala Vilnios upėje. 1866 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 89.

Vilhelmas Zacharčikas.
Bernardinų kapinės Užupyje. 1866 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 112.

Vilhelmas Zacharčikas.
Stačiatikių kapinės Rasų priemiestyje.
1866 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858-1915. – Vilnius, 2001, p. 113.

Vilhelmas Zacharčikas.
Belmonto apylinkės. 1866 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 110.

Vilhelmas Zacharčikas.
Lukiškių ir Šnipiškių priemiesčiai.
1866 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 102.

Vilhelmas Zacharčikas.
Antakalnio priemiestis. 1866 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 109.

Vilhelmas Zacharčikas. Verkių apylinkės.
1866 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 108.

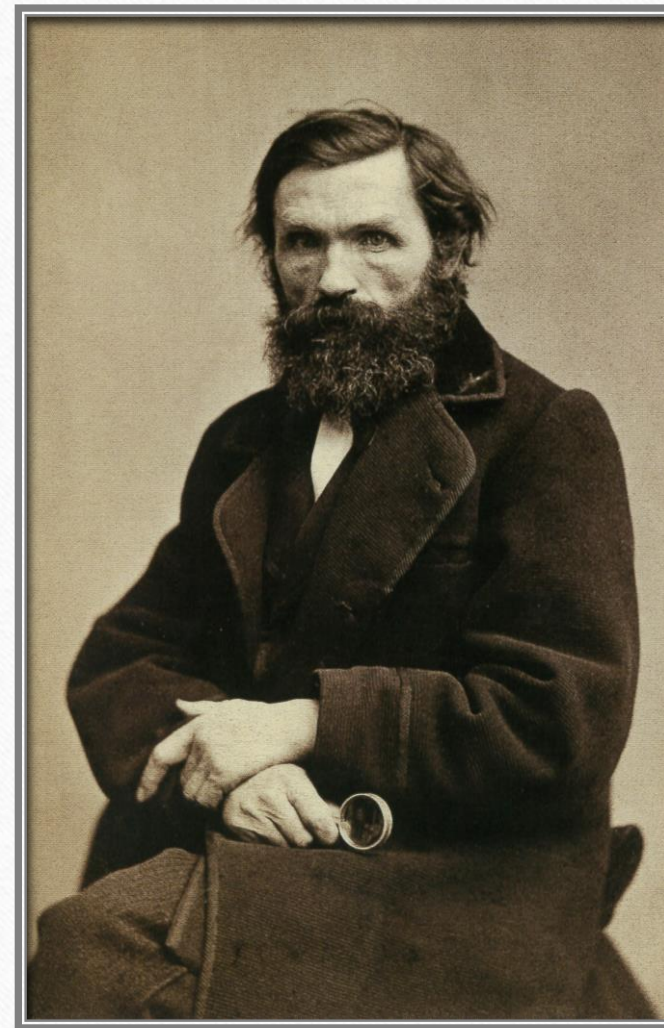

Juozapas Čechavičius (Józef Czechowicz) (1818–1888)

J. Čechavičius gimė 1818 m. kovo 2 d. netoli Vilniaus, dvarininkų šeimoje. Vilniuje baigė gimnaziją. 1853–1856 m. per Krymo karą tarnavo Rusijos armijoje. 1856 m. Paryžiuje mokėsi fotografijos, 1862 m. Varšuvoje studijavo dailę. 1863–1865 m. turėjo fotoateljė Vitebske (Baltarusija). 1865–1888 m. gyveno ir dirbo Vilniuje. 1876–1885 m. buvo Prancūzų fotografijos draugijos narys.

J. Čechavičius mirė 1888 m. sausio 1 d. Vilniuje. Palaidotas Vilniaus Bernardinų kapinėse.

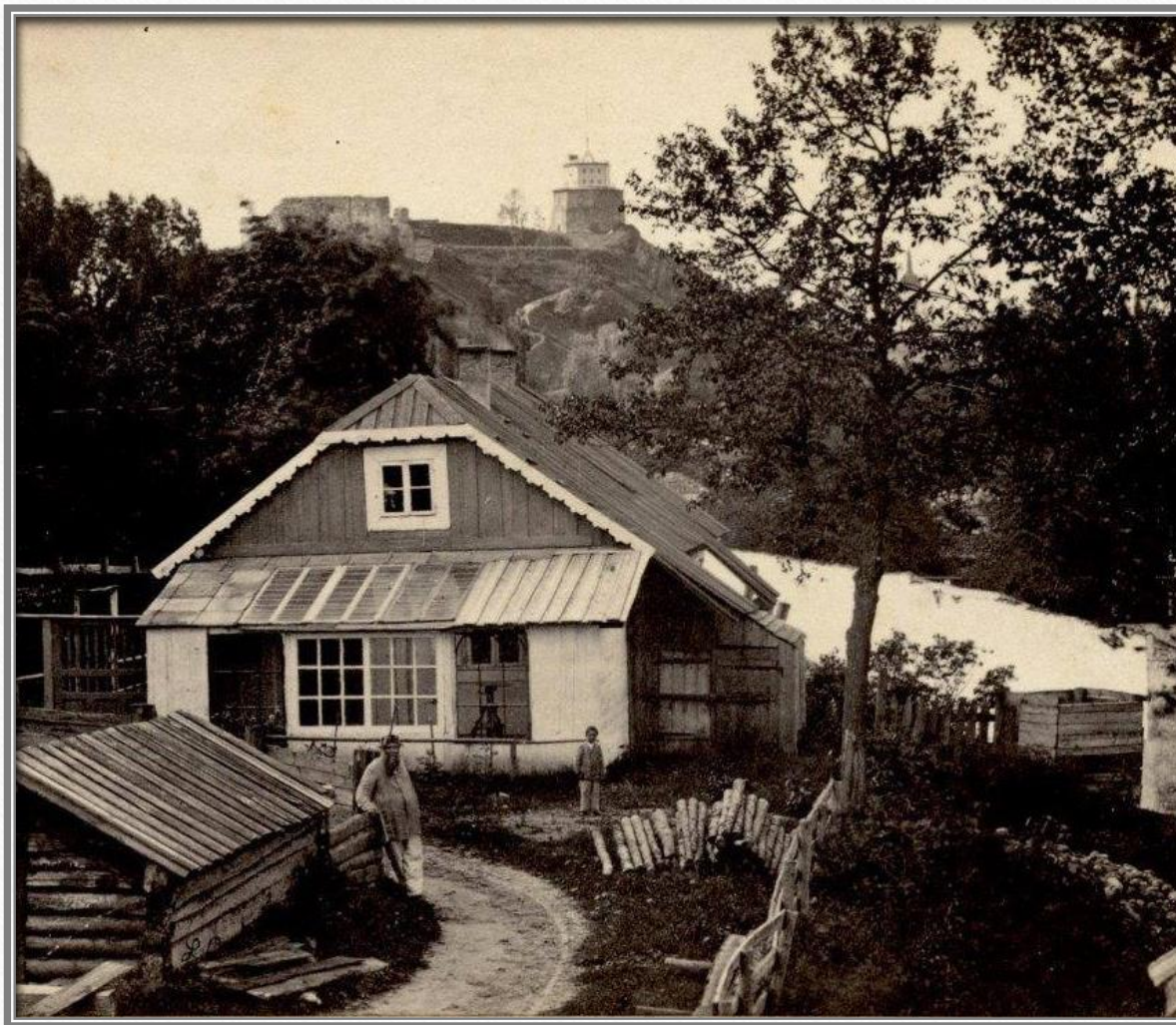
Juozapas Čechavičius. Autoportretas. 1870 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 28.

Fotografo fotoateljė veikė Vilniaus Botanikos sode buvusiame nuosavame mediniame pastate. 1869 m. J. Čechavičius pradėjo fotografuoti Vilnių. Buvo vienas žymiausių XIX a. Vilniaus panoramų, architektūros fotografijų autorių, interjero fotografijos pradininkas Lietuvoje. Užfiksavo miesto mugių, statybų vaizdus.

Iliustracija iš: <https://bit.ly/3yGyq2d>.

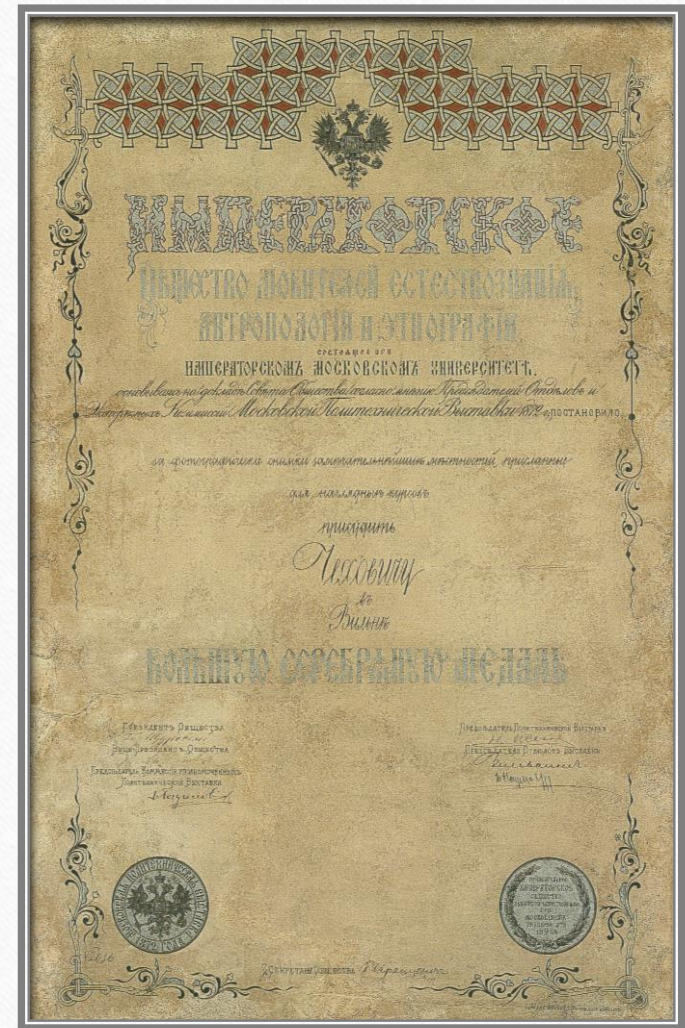

J. Čechavičius sudarė originalių fotografijų albumus „**Widoki Wilno**“ („Vilniaus vaizdai“, apie 1869–1870 m.) ir „**Album Brzegów Wilii**“ („Neries krantų albumas“, 1870–1888 m.). Neries krantų albumas sukurtas pagal etnografo, geografo, istoriko grafo Konstantino Tiškevičiaus 1857 m. surengtą ekspediciją Neries upe. 1995 m. Vilniuje išleistas J. Čechavičiaus fotografijų albumas „**XIX amžiaus Vilniaus vaizdai = Nineteenth century sights of Vilnius: iš Lietuvos fotografijos istorijos**“.

1872 m. už vietovių fotografijas J. Čechavičius buvo apdovanotas Imperatoriškosios gamtos mokslų, antropologijos ir etnografijos mėgėjų draugijos prie Maskvos universiteto sidabro medaliu. 1882 m. gavo sidabro medalį už architektūros fotografijas Rusijos pramonės ir meno parodoje.

Liudijimas, kad Imperatoriškoji gamtos mokslų, antropologijos ir etnografijos mėgėjų draugija apdovanojo Juozapą Čechavičių už vietovių fotografijas. Maskva, 1872 m. Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.

Vilniaus fotografija, 1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 36.

Vilniaus vaizdai

Juozapas Čechavičius.

Vilniaus bažnyčios nuo Pilies kalno.

1870–1880 m. Nuotr. iš kn.:

Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 150.

Juozapas Čechavičius. Pilies skveras
(dabar Bernardinų sodas). 1870–1880 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 145.

Juozapas Čechavičius.
Karališkasis vandens malūnas Botanikos
(dabar Barboros Radvilaitės) gatvėje.
1870 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 139.

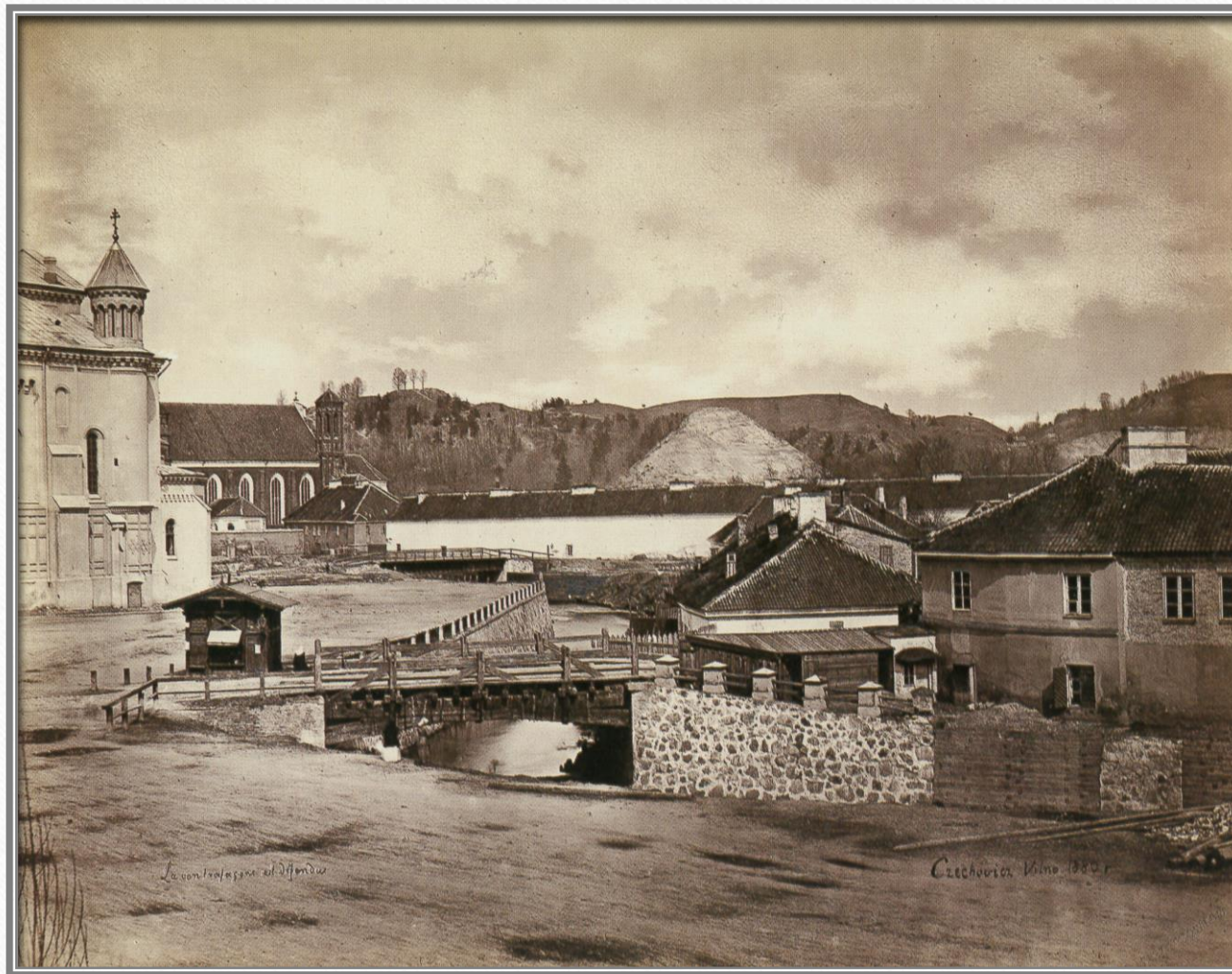

Juozapas Čechavičius.
Bernardinų vienuolynas. 1870 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 138.

Juozapas Čechavičius.
Tiltai per Vilnią į Užupį. 1880 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 156.

Juozapas Čechavičius.
Paplaujos priemiestis. 1870–1880 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 157.

Juozapas Čechavičius.
Didžioji gatvė. 1870–1880 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 162.

Juozapas Čechavičius.
Didžioji gatvė. 1870–1880 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 163.

Juozapas Čechavičius.
Šv. Juozapo Sužadėtinio bažnyčia
(nugriauta 1877 m.). 1870–1875 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 166.

Juozapas Čechavičius.
Aukštutinės pilies griuvėsiai ir
Antakalnio panorama. 1 dalis.
1870–1880 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 178.

Juozapas Čechavičius.
Slušų rūmai nuo dešiniojo Neries kranto.
1870 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 130.

Juozapas Čechavičius.
Šv. Petro ir Povilo bažnyčia
nuo dešiniojo Neries kranto. 1870 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 133.

Juozapas Čechavičius.
Žaliasis tiltas ir Šv. Rapolo bažnyčia.
1874 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 176.

Juozapas Čechavičius.
Šnapiškių Jėzaus koplyčia. 1870–1880 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 177.

Juozapas Čechavičius.
Statomi Tiškevičių rūmai
(dabar Mokslų akademijos biblioteka).
1885 gegužė. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 184.

Stanislovas Filibertas Fleris (Stanisław Filibert Fleury) (1858–1915)

Stanislovas Filibertas Fleris gimė 1858 m. rugpjūčio 22 d. Pupojų dvarelyje, netoli Vilniaus. 1869–1873 m. mokėsi Vilniaus 2-ojoje berniukų gimnazijoje, bet dėl sunkių materialinių sąlygų jos nebaigė. 1874–1878 m. tapybos mokėsi Ivano Trutnevo mokykloje, fotografijos – Aleksandro Vladislavo Strauso ateljė. 1884 m. kartu su fotografais Faustinu Lopatinskiu ir Ričardu Bačanskiu Vilniuje, Didžiojoje gatvėje, priešais Teatro (Rotušės) aikštę, įsteigė fotoateljė. 1892–1915 m. buvo jos savininkas. 1904 m. įsteigė pirmąją Vilniuje cinkografijos įmonę. S. F. Fleris mirė 1915 m. gegužės 4 d. Vilniuje. Palaidotas Bernardinų kapinėse.

Stanislovas Filibertas Fleris. Autoportretas. Apie 1910 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija, 1858–1915.
– Vilnius, 2001, p. 48.

F. Fleris buvo vienas geriausių ir produktyviausių XIX a. pabaigos – XX a. pradžios Vilniaus fotografų. Fotografavo miesto gatves, architektūros paminklus, kasdieninio gyvenimo scenas, turgus ir mugės. S. F. Flerio nuotraukose užfiksuoti Belmonto, Markučių, Pūčkorių, Leoniškių, Naujosios Vilnios, Pavilnio, Verkių vaizdai. Unikaliai yra Vilniaus Kalvarijų fotografijos, įamžinusios baroko architektūros paminklą – Kryžiaus kelio stočių koplyčias.

Už tapybos darbus ir fotografijas S. F. Fleris buvo apdovanotas Imperatoriškosios Sankt Peterburgo dailės akademijos sidabro medaliu ir Sankt Peterburgo fotografų draugijos sidabro medaliu.

Jo fotografijomis iliustruotas albumas **„Souvenir de Vilna“** (1894 m.), **E. Jeleńskos „Kałwarya pod Wiłnem“** („Vilniaus Kalvarijos“, 1903 m.), **W. Zahorskio „Katedra Wilenska“** („Vilniaus Katedra“, 1904 m.), kiti leidiniai. 2007 m. buvo išleistas albumas **„Stanisław Filibert Fleury, 1858–1915: fotografijos“**.

Stanislovo Filiberto Flerio ateljė iškaba
Didžiojoje gatvėje 72. 1903–1907 m.
Nuotr. iš kn.: Stanisław Filibert Fleury,
1858–1915: fotografijos. –
Vilnius, 2007, p. 23.

Vilniaus vaizdai

Stanislovas Filibertas Fleris.
Vilniaus katedra. Apie 1900 m.
Nuotr. iš kn.: Stanisław Filibert Fleury,
1858–1915: fotografijos. –
Vilnius, 2007, p. 295.

Stanislovas Filibertas Fleris.
Miesto salės rūmai
(dabar Nacionalinė filharmonija).
1902–1910 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 218.

Stanislovas Filibertas Fleris.
Mėsinių (M. Antokolskio) gatvė.
Apie 1900 m. Nuotr. iš kn.:
Stanisław Filibert Fleury, 1858–1915:
fotografijos. – Vilnius, 2007, p. 322.

Stanislovas Filibertas Fleris.
Vilniaus gynybinės sienos Aušros Vartai.
1890–1900 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 201.

Stanislovas Filibertas Fleris.
Paplauja. XIX a. pab. Nuotr. iš kn.:
Stanisław Filibert Fleury, 1858–1915:
fotografijos. – Vilnius, 2007, p. 184.

Stanislovas Filibertas Fleris.
Užupio turgus. Apie 1900 m.
Nuotr. iš kn.: Stanislaw Filibert Fleury,
1858–1915: fotografijos. –
Vilnius, 2007, p. 373.

Stanislovas Filibertas Fleris.
Šv. Georgijaus (dabar Gedimino)
prospektas. 1900–1910 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 222.

Stanislovas Filibertas Fleris.
Polesės geležinkelių valdybos rūmai
Didžiojoje Pohuliankoje. Apie 1904 m.
Nuotr. iš kn.: Stanisław Filibert Fleury,
1858–1915: fotografijos. –
Vilnius, 2007, p. 149.

Stanislovas Filibertas Fleris. Šnipiškės:
Žaliasis tiltas, Šv. Rapolo bažnyčia ir
Raduškevičių rūmai. Apie 1898.
Nuotr. iš kn.: Stanisław Filibert Fleury,
1858–1915: fotografijos. –
Vilnius, 2007, p. 41.

Stanislovas Filibertas Fleris.
Markučiai. XIX a. pab. Nuotr. iš kn.:
Stanisław Filibert Fleury, 1858–1915:
fotografijos. – Vilnius, 2007, p. 183.

Stanislovas Filibertas Fleris.
Markučių apylinkės. XIX a. pab.
Nuotr. iš kn.: Stanisław Filibert Fleury,
1858–1915: fotografijos. –
Vilnius, 2007, p. 185.

Stanislovas Filibertas Fleris.
Leoniškės. XIX a. pab. Nuotr. iš kn.:
Stanisław Filibert Fleury, 1858–1915:
fotografijos. – Vilnius, 2007, p. 203.

Stanislovas Filibertas Fleris.
Kelias į Naująją Vilnią. Už posūkio
E. Poselio ir A. Schelio metalo apdirbimo
įmonė. XIX a. pab. Nuotr. iš kn.:
Stanisław Filibert Fleury, 1858–1915:
fotografijos. – Vilnius, 2007, p. 231.

Stanislovas Filibertas Fleris.
Pūčkoriai. XIX a. pab. Nuotr. iš kn.:
Stanisław Filibert Fleury, 1858–1915:
fotografijos. – Vilnius, 2007, p. 231.

Stanislovas Filibertas Fleris.
Pūčkorių malūno užtvanka. XIX a. pab.
Nuotr. iš kn.: Stanisław Filibert Fleury,
1858–1915: fotografijos. –
Vilnius, 2007, p. 231.

Stanislovas Filibertas Fleris.
Pūčkorių vieškelis. XIX a. pab.
Nuotr. iš kn.: Stanisław Filibert Fleury,
1858–1915: fotografijos. –
Vilnius, 2007, p. 231.

Stanislovas Filibertas Fleris.
Pavilnio miškai. XIX a. pab. Nuotr. iš kn.:
Stanisław Filibert Fleury, 1858–1915:
fotografijos. – Vilnius, 2007, p. 231.

Stanislovas Filibertas Fleris.
Kučkuriškės. XIX a. pab. Nuotr. iš kn.:
Stanisław Filibert Fleury, 1858–1915:
fotografijos. – Vilnius, 2007, p. 231.

Stanislovas Filibertas Fleris.
Kučkuriškių užtvanka. XIX a. pab.
Nuotr. iš kn.: Stanisław Filibert Fleury,
1858–1915: fotografijos. –
Vilnius, 2007, p. 231.

Stanislovas Filibertas Fleris.
Paskutinės vakarienės koplyčia Vilniaus
Kalvarijose. Apie 1900 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 228.

Stanislovas Filibertas Fleris.
Šv. Veronikos koplyčia Vilniaus
Kalvarijose. Apie 1900 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 229.

Johanas Hiksa (1859–1934)

Johanas Hiksa gimė 1859 m. sausio 25 d. Verkiuose čeko Johano Hiksos ir prancūzės Marijos Magdalenos Bullman šeimoje. Nuo 1876 m. tarnavo kunigaikščių Vitgenšteinų Verkių dvare. Nedideliame sargo namelyje turėjo fotostudiją. Įamžino dvarą ir jo gyventojus. 1888–1899 m. buvo Verkių dvaro valdytojas. 1899 m. tarnavo pas kunigaikštį Hugo Radolinskį Jarošine (Lenkija). 1900 m. apsigyveno Šiauliuose. Dirbo Liejimo ir mechanikos gamyklos direktoriumi. Gamyklai bankrutavus, nusipirko sklypą ir įsikūrė Dukurniuose (Šiaulių r.). J. Hiksa mirė 1934 m. vasario 13 d. Palaidotas Kužiuose (Šiaulių r.).

J. Hiksos palikimą sudaro trys albumai su Verkių ir jų apylinkių, Europos miestų vaizdų fotografijomis, Hiksų šeimos portretų albumai, dienoraštis bei kiti dokumentai ir memorialiniai daiktai. Hohenlohe šeimos pastangomis 1988 m. išleista knyga „Die Radziwillsche Masse“ („Radvilų giminė“), iliustruota J. Hiksos fotografijomis.

Nežinomas fotografas. Johanas Hiksa
su fotokamera Verkių dvaro parke.
Apie 1880 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 39.

Verkių dvaro vaizdai

Johanas Hiksa. Verkių dvaro rūmai.

Apie 1893 m. Nuotr. iš kn.:

Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 213.

Johanas Hiksa.
Verkių dvaro rūmai žiemą.
Apie 1890 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 250.

Johanas Hiksa.
Verkių dvaro rūmų terasa.
Apie 1890 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 251.

Johanas Hiksa.
Eigulio namas Verkiuose.
Apie 1890 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 248.

Johanas Hiksa.
Verkių dvaro parko vartai.
Apie 1890 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 234.

Johanas Hiksa.
Verkių dvaro parkas. Apie 1890 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 235.

Johanas Hiksa.
Verkių dvaro parke. Apie 1890 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 240.

Johanas Hiksa.
Po briedžių medžioklės. Apie 1890 m.
Nuotr. iš kn.: Matulytė, Margarita.
Vilniaus fotografija, 1858–1915. –
Vilnius, 2001, p. 241.

Johanas Hiksa.
Arbatėlė Verkių dvaro rūmų terasoje.
Apie 1890 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 244.

Johanas Hiksa.
Kunigaikščių Vitgenšteinų tarnai.
Apie 1879 m. Nuotr. iš kn.:
Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija,
1858–1915. – Vilnius, 2001, p. 245.

Literatūra:

1. Čechavičius, Juozas. XIX amžiaus Vilniaus vaizdai = Nineteenth century sights of Vilnius: iš Lietuvos fotografijos istorijos: [fotoalbumas] / Czechowicz. – Vilnius, 1995. – XXIV, [4] p., [69] iliustr.
2. Stanisław Filibert Fleury, 1858–1915: fotografijos: [albumas]. – Vilnius, [2007]. – 574, [1] p.: iliustr., portr.
3. Junevičius, Dainius. Fotografas Abdonas Korzonas: pirmeivis, sukilėlis, išdavikas? – Iliustr. – Santr. angl. – Bibliogr.: 61 pavad. // Kultūros barai. – 2012, Nr. 1, p. 68-77.
4. Matulytė, Margarita. Camera obscura: Lietuvos fotografijos istorija, 1839–1945 / Margarita Matulytė, Agnė Narušytė. – Vilnius, 2016. – 765, [1] p.: iliustr.
5. Matulytė, Margarita. Čechavičius Juozapas. – Iliustr. // Visuotinė lietuvių enciklopedija. – Vilnius, 2003. – T. 4, p. 269.
6. Matulytė, Margarita. Fleury Stanisław Filibert. – Portr., iliustr. – Bibliogr.: 1 pavad. // Visuotinė lietuvių literatūra. – Vilnius, 2004. – T. 6, p. 148.
7. Matulytė, Margarita. Korzonas Abdonas. – Iliustr. // Visuotinė lietuvių enciklopedija. – Vilnius, 2006. – T. 10, p. 635.
8. Matulytė, Margarita. Vilniaus fotografija, 1858–1915. – Vilnius, [2001]. – 486, [1] p.: iliustr.

Literatūra:

9. Tamošiūnienė, Ingrida. Šv. Jurgio prospektas: nuo vizijos iki tikrovės. – Vilnius, 2012. – Kn. 1: 1817–1875, p. 74.
10. Viena seniausių Vilniaus fotonuotraukų. – Iliustr. – Santr. angl. – Bibliogr.: 2 pavad. // Muziejus laikraštysje 2008–2009. – Trakai, 2011. – P. 12.
11. Vilniaus fotografai = Vilnius photographers: tarptautinė Lietuvos fotografijos istorijos konferencija. – Vilnius, [2005], p. 15-35, 49-71.
12. Žvirgždas, Stanislovas. Sveikovskis Albertas // Visuotinė lietuvių enciklopedija. – Vilnius, 2012. – T. 22, p. 779.

Parodą parengė Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vyresnioji bibliografė Jurgita Lazauskaitė